
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOOLD: Forbønnen. — Ignaz Seipel. — St. Franciskus' preken. — Den russiske kirkes nederlag. — Den Helligånd og det mystiske liv. — Fra misjonsmarken i „Pacificparadiset“. — Efter kongressen i Dublin. — Den sanne Gudstjeneste. — Herhjemme og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

Forbønnen.

«Be for hverandre, at vi kan bli salige!» — formaner apostlen Jakob. Og denne tanke: å finne hjelpere hos Gud, forbedere ved Hans nådetrone, har så dype røtter i den katolske bevissthet at vi ikke alene anroper Guds Moder og alle helgenene om deres forbønn, men også ber for hverandre. Vi ber for slektninger og venner, for Kirken og alle dens tjenere, for paven og biskopene, for prester og ordensfolk, for de fromme og for synderne, for de levende og de døde som også Kirken selv i Messen skjenker et særlig memento før og efter forvandlingen.

Muligheten for å kunne utveksle åndelige goder med hverandre har sin dype begrunnelse i den kristelige lære om de helliges samfund — det vil si samfundet av alle troende i himmelen, på jorden og i rensesstedet. Dette samfund er i følge den hellige skrift forbundet til en levende enhet som ett organisk legeme, i hvilket hver enkelt lem tar del i det heles ve og vel.

Kjærligheten driver oss til å be og ofre for hverandre. Hvor ligger der ikke et stort løfte i Skriftens ord: «Det er en hellig og god tanke å be for de avdøde, at de kan bli forløst for sine synder.» Hvor trøsterikt å stå ved en kjær avdøds grav og vite at om man ikke mer kan tale med ham selv, kan man dog tale til Gud om ham og kan be om den hjelp for ham, som man selv ikke mer kan bringe. Nettopp denne bønn for de døde ligger all katolsk følelse meget nær — så nær at av alle de utallige messer som leses for et eller annet anliggende, blir langt det største antall bragt for de avdøde, og vi slutter jo heller aldri en bønn i Kirken uten at presten og de troende tilføier: «De avdødes sjeler hvile i fred!» —

Men også bønnen mellom og for de levende er sterk og virkningsfull — den bønn som den fromme mor ber om kvelden for sitt barn, som kanskje ferdes i den store og farlige by, eller den bønn som barn ber for foreldrene i hjemmet når de selv er langt borte, eller ektefolks bønn for hverandre, eller venners bønn for en venn.

Men når man anmoder en annen om å be for sig, så må ens egen bønn slutte sig til denne — man ber jo om et medmenneskes forbønn fordi man føler sin egen utilstrekkelighet og føler sig overtydet om at den annens bønn er renere og verdigere enn vår. Hos Gud gjelder kun kjærligheten, og den som ber for en annen, drives av en kjærlighet som gjør at hans bønn finner lettere veien frem.

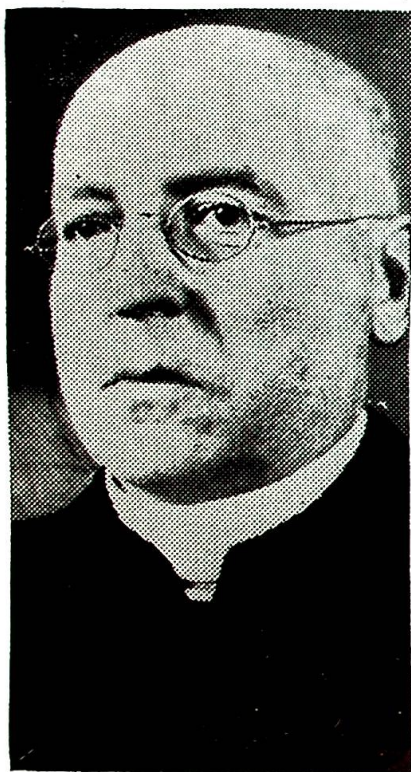
Men nu kunde det spørsmål ligge nær: hvorfor bønnhører Gud noen bønner og ikke andre, selv om det er bønner som dog må sies å forherlige ham? Når f. eks. en søster ber for en vantro broder, bringer alle ofre uten ophør for å tilvende ham Guds nåde, men tilsynelatende forgjeves — hvorfor da dette? Her må man imidlertid huske at Guds nåde aldri *tvinger* mennesker, men lar dem i fullstendig frihet, og at der derfor hos den, for hvem man ber, må være en mottagelighet for denne nåde. Hvor der i et menneskes hjerte ikke finnes noen god vilje, finnes der heller ikke noe tilknytningspunkt, og da er nåden virkningsløs. Men først og fremst må man huske, at selv om der ikke kommer en synlig omvendelse, så kan der dog i det indre foregå ting som kun Gud vet om, og hvor Hans nåde på den fromme forbønn kan finne en vei som unddrar sig menneskers øine.

† Ignaz Seipel.

In memoriam.

Forhenværende forbundskansler Ignaz Seipel er død — kun 56 år gammel.

Med ham har den østerrikske utenrikspolitikk mistet sin betydeligste mann og skjønt han i de siste

Ignaz Seipel.

to år ikke deltok aktiv i det politiske liv som regjeringsmedlem så var hans innflytelse og den respekt der stod av ham dog så stor, at han var til uvurderlig nytte for sitt land ikke minst i dets forhold til andre makter. Hans sterke men dog milde karakter jevnet og banet veien for mange forhandlinger som uten ham hadde hatt vanskelig for å komme i stand. Tross det at han ikke virket aktivt i sjelesørgervirksomheten tør man vel nok si at presten i ham alltid var den sterkeste og hans prestevieelse var den hemmelige kraft som bar ham oppe og hjalp ham til å samle partiene til et samfund hvor andre

vilde ha stirret sig blind på enkelthetene. Han kunde være blitt kardinal flere ganger, men han avsto det idet han foretrakk å tjene sitt land politisk så lenge der var bruk for ham. At det var et offer han bragte var ingen i tvil om som kjente hans fromme og helt igjennem prestelige karakter.

Forholdsvis tidlig blev han utnevnt til professor i moralteologi og det var den bok som han under krigen skrev om «Nasjon og Stat» som henledet de førende politikeres oppmerksomhet på ham. Hans politiske interesse var helt positiv og hans utnevning til socialminister i den siste keiserlige regjering blev fra alle kanter hilst med glede fordi man visste, at det var en rettskaffen mann som nu skulde søke å løse de innviklede knuter som dobbeltmonarkiets vanskeligheter frembød. Dette var i 1918, og i 1920 finner vi ham på den post som han aldri forlot siden: førerstillingen for det østerrikske centrumsparti, de kristelig-sociale. Mens alle andre partier sprentes i republikanske og monarkiske fraksjoner blev hans parti, takket være hans samlende og enende kraft, aldri kløvet.

1922 blev han forbundskansler og løste som sådan den kjempeoppgave å få reist det store finansielle lån gjennom folkeforbundet som sikret Østerriks økonomiske gjenreisning. Det var den personlige aktelse han nød hos stormaktene som fikk lånet i orden. Vel gikk han av i 1924, men kom tilbake i 1926 og reddet da Wien fra å bli et bytte for de kommunistiske idéer hvad det truet med. Efter sin avgang i 1929 blev han to ganger utenriksminister efter hverandre, men i de siste år holdt han sig som sagt offisielt i bakgrunnen. Hans posisjon var dog alltid slik at han måtte være til stede for å bli rådspurt når der opstod politiske vanskeligheter — man vil således huske at han i 1930 over hals og hode måtte forlate Oslo, hvor han var den tysk-østerriksk-norske forenings gjest for å reise tilbake til Wien, da en ny ministerkrise truet.

Uten partihensyn sørger hele Østerrike ved hans bære — han var en av de menn som er katolske i ordets innerste betydning og ved sitt eksempel virker mer for Kirkens sak enn det er de fleste av oss beskåret.

R. I. P.

—————

Hvorledes skal Din tålmodighet bli kronet, når Du ikke har møtt noen gjenvordighet? Dersom Du ikke vil lide noen motgang, hvorledes kan Du da være Kristi venn? Tål med Kristus og for Kristus, dersom Du vil herske med Kristus. (Th. å Kempis).

*St. Franciskus' preken.*Den russiske kirkes
nederlag.

*Silkebredt mig Vuggen vented, fattig venter Gravens
vraa.*

*Fattigt var min Frelsers Leje i en Krybbe, redt med
Straa.*

*Derfor vil jeg som St. Martin dele selv mit Klædebon.
Gud mig klæder jo som Liljen skjønnere end Salomon.*

*Nøgen bragtes jeg til Verden, nøgen gaar jeg ud derfra.
Nøgen hæng min Frelser naglet til et Træ paa Golgatha.
Derfor vil jeg nøgen vandre gjennom denne Taaredal,
intet have Lov at eje, intet uden Kors og Kval.*

*Arnelunt mig Hjemmet vinker, hjemløs er jeg her paa
Jord.*

*Hjemløs vil jeg hjemad stræbe i min Frelsers Hyrdespor.
Derfor tør jeg ikke raste, før i Døden Gud det vil,
blunde som en Fugl der intet helde kan sit Hoved til.*

*Derfor vil jeg ingen kalde med det dyre Fadernavn,
uden ham som over Daaben krysted mig i Kæmpefavn,
som i Mark og Enge daglig dækker mig sit rige Bord,
som lar Livets Kilder springe i sit læskerige Ord.*

*Derfor vil jeg Herren følge fra min Vugge til min Grav,
lydig som en tro Discipel uden Sæk og Vandringsstav,
men med Livets Ord paa Læben, Kjærlighedens Glød
i Favn.*

og med Blikket vendt mod Himlen, Allesjæles Fødestavn.

*Silkebredt mig Vuggen vented, fattig venter Gravens
Vraa,*

*dog skal der saa tryk jeg hvile som i Moders Arm
jeg laa.*

*Verdens Rigdom er kun Armod, Livet er en Pilgrims-
færd.*

Hisset vinker mig en Gissel uforkrænket, straaleskjær.

Adolf Langsted.

(Efter prof. dr. th. P. Erh. Schlund O. F. M.)

«Et mirakel som djevelen har utført» — således svarte en ledende kirkelig personlighet mig da jeg uttalte min forbauselse over, at det på så forholdsvis kort tid hadde lykkedes for Bolsjevismen å tilintetgjøre den russiske kirke. Altså den ortodokse — med den evangeliske og katolske er den ikke ferdig ennå, men disse kirker har heller ikke for Sovjetmakten den betydning som den ortodokse hadde som motstander i Russland. Man har grunn til å forbause sig over, at mens Sovjets sociale og økonomiske politikk og dens nasjonalitetspolitikk finner en forbitret motstand overalt har dens religiøse politikk gått nesten upåaktet hen. Ungdommen der borte er tilsynelatende nu helt vunnet for Ateismen — religion, Gud, Kirken spiller for den ingen som helst rolle mer. De betrakter det religiøse spørsmål som for lenge siden løst — d. v. s. helt negativt. De begriper ikke hvorledes et moderne oplyst enn si et videnskapelig dannet menneske overhodet mer orker å beskjeftige sig med disse gamle overlevede ting. Også blandt de eldre og merkelig nok selv på landet blandt bønderne merker man nu denne komplette likegyldighet for alt som har med religion å gjøre.

Hvorledes er dette mulig —? Det russiske folk gjaldt jo før for å være det mest religiøse folk på jorden og nu er det nesten det eneste folk som synes å være helt uten religion. Hvorledes kan man så helt omskape et folks mentalitet i løpet av en halv menneske alder?

Hovedgrunnen må finnes i kirken selv. I århundrer har den ikke hatt noen åndelig eller kulturell betydning og neppe noen virkelig indre kraft. Den var blitt tilbake i middelalderen såvel hvad det teologiske liv som hvad det kirkelige liv angår. En utvikling, en fremadskriden, gis der i den nyere tid ikke. Den 1647 avdøde metropolit av Wiew, Petrus Mogilas, var den siste teolog av noen betydning. Etter at hans Confessio orthodoxa, som var et kampskrift mot Cyrill Lukaris' reformatoriske bestrebelsers utkom i 1643, var der ikke utgitt noen teologisk bok. Peter den store fratok Kirken dens hjerakiske midtpunkt, Patriarkatet, og erstattet det med en nesten politisk organisasjon, den hellige Synode. Kirken blev ganske enkelt til en statsinstitusjon og gikk således fra generasjon til generasjon. Man anvendte den som et middel til å holde staten sammen og gi folket en slags tilfredsstillelse av deres åndelige fornødenheter. Men den hadde intet å si for landets kulturliv. Den dannede mann smilte hånende av den og dens representanter. Prestene, navnlig på landet, hadde etter våre begreper overhodet ingen utdannelse til sitt arbeid.

Den eneste forskjell på prestene og bønderne var ofte at presten dog for det meste kunde lese og skrive. Poperne var jo dessuten for størstedelen selv av bondeætt og de fleste forblev bønder ved siden av sin prestelige virksomhet. Biskoper kunde dog bare munker bli, og selv om de ofte ikke var stort mer beleste eller kultiverte enn poperne så kunde de dog gjøre et verdig inntrykk ved sin praktfulle embedsdrakt, sitt store skjegg og sine avmålte og stive bevegelser. Teologisk sett blev den kristne lære tradisjonelt forkynt uten å bli belyst eller forklart personlig for menighetene. Folkets tro var i regelen nærmest overtro og den dype religiøsitet som man beundret, var isprengt mange elementer av hedensk vantrø. Den var aldri den virkelige religiøsitet som er den klart bevisste, helt gjennomarbeidede og sjeelig tilkjempede overbevisning. Frykten for Guds straff var den viktigste drivfjer — man måtte gjøre alt som ens forfedre hadde gjort det ellers var det galt. Altså var denne kristendom mer nedarvet enn personlig tilkjempet og satt derfor ikke fastere, enn den lett kunde bukke under da forfølgelsene kom.

Således forstår vi at den russiske kirke ikke mer hadde noen indre kraft. Altså ikke mer besatt den kraft som gir sig utslag i apostolisk virksomhet og aksjon. Aksjon var både som ord og som handling en russer ubekjent. Bevegelse manglet selv om den ytre gudstjeneste kunde forme sig festlig og broket nok. Vel har russiske prester og munker bedt og grått over de mange som ikke var troen lydige og vel har de søkt personlige helliggjørelse ved å føre et offerliv som eneboere eller som hellige pilgrim�er, men der fantes kun meget få som *arbeidet* åndelig. Den russiske kirke hadde ingen ytre misjon skjønt man skulde tro at der var steder nok i det uhyre rike som kunde trenge til en misjon, som det måtte være forholdsvis lett for kirken å drive, da den i utstrakt grad hadde statsmaktens bevåkenhet. Men vi vet kun om to misjoner, som er utgått fra den russisk-ortodokse kirke og må i grunnen betrakte dem begge mer som politiske enn religiøse: de på øen Sachalin og i det fjerne Østen, hvor de russiske besiddelse støter sammen med Japan. De virket alltid mer diplomatisk enn religiøse. En indre misjon i selve landet eksisterte heller ikke — man gjorde intet forsøk på å vinne de frafalne eller likegyldige tilbake. Ingen forsøk på en apologetikk mot moderne villfarelser, intet forsøk på å begrunne og forklare dogmene, intet forsøk på å få innflytelse på kunst og litteratur og kulturlivet. I alle tilfeller ikke med åndelige midler. Det hendte at staten optrådte på Kirkens vegner, men denne innflytelse var mer skadelig enn gagnlig for det sanne religiøse liv, fordi det bare betød en tvang. Hvad der skjedde i Kirken var liturgi men intet apostelarbeid.

Den allfor snevre forbindelse mellom stat og kirke var i det hele tatt til stor skade. Den — Kirken — blev tilsist bare som en fotskammel for zaren og tjente til hans apoteose. Man kan ta dette helt bokstavelig: ti på de populære zarbilleder som hang

rundt om i bondestuene, var zaren fremstillet *over* helgenene. Forbindelsen mellom kirke og trone var så intim at det var en selvfølge, at Kirken måtte falle da tronen falt. Og når man i Russland har sett de store gamle klostre så forstår man også bedre det hat som bolsjevikene har til nettop disse institusjoner. Deres ytre var som festninger som skulde beskytte keisermakten mot alle oprør. Tunge lå de med mektige tårn og murer. Ofte hadde de i det underste stökkverk kosakk-kasene. Det russiske kirkesystem er ofte kalt cæsarpapisme, fordi zaren hadde inntatt pavens plass og var Kirkens øverste herre. Den hellige synode gjorde også denne forbindelse mellom stat og kirke enn mer uadskillig og Kirken hadde tross prestenes elendige lønn ikke finansielt kunde holdt sig oppe, hadde keiseren ikke støttet den. På den annen side trengte også keiserparret til Kirkens religiøse avstivning. Men Rasputin og det siste keiserpars hele innstilling bidrog meget til at denne avstivning til sist blev nok så illusorisk. Ser man i Zarskoje Selo keiserparets privatgemaker eller hører man samtidiges beskrivelser fra livet ved hoffet forstår man at en revolusjon nødvendigvis også måtte innta en antikirkelig holdning. I intet annet land har den allfor intime forbindelse mellom stat og kirke vist sig så direkte skadelig som i Russland.

(Forts.)

Den Helligånd og det mystiske liv.

(Efter P. Heinr. Stolte SVD. i «Das innere Leben».)

Den Helligånd, den tredje person i Treenigheten, må vi påkalle med særlig andakt. Hvem av oss ønsker ikke — hvis vi da tar arbeidet på vår fullkommengjørelse alvorlig og opriktig vil leve ut fra en tro som er virksom i kjærlighetsgjerninger — å komme i den inderligste forbindelse med Guds ånd —? Ti denne er nødvendig for det mystiske liv hvortil alle kristne er kalt.

Et mystisk liv i videre forstand fører alle de som anstrenger sig for å komme i den inderligste forening med Gud. I snevrere forstand taler man om det mystiske liv som den tilstand hvor vi allerede her på jorden kan forenes med Gud. Og denne forening såvel i snevrere som i videre forstand er helt betinget av Guds hellige Ånd, fordi den hviler på den helliggjørende Nåde, ved hvilken vi blir delaktig i den guddommelige natur, blir barn av den himmelske Fader, Kristi brødre. Den inngydes i våre sjeler ved gjentfødelsens Sakrament. Og den Helligånd er da vår stadige sjelegjest, på hvem vårt blikk må hvile om vi ønsker å føre et mystisk liv. Fra det ytre må vi vende hele vårt sinn mot det indre og der finne vår himmel og vår Gud. De store mystikere fra alle land og alle tider har alltid lagt særlig stor vekt på utøvelsen av kjærlighet — denne side av det religiøse liv var for dem det avgjørende, fordi den førte med større sikkerhet frem til foreningen med Gud enn alle erkjennelse. Helligånden er jo den personlige

kjærlighet i den allerhelligste Trefoldighet og gjennom den utgydes Guds kjærlighet i våre hjerter.

Mystikeren søker i sitt indre å erfare Guds storhet, sannhet, skjønnhet og godhet og likesom gjennom berøring med Gud å gripe troens hemmeligheter og trenge dypere inn i dem. Det er atter den Helligånd som ved sine visdoms og forstands gaver opplyser og hjelper vår ånd, så at vi mer levende kan opta troesinnholdet, nesten erfare Gud og bli «teologer» i dette ords oprinnelige betydning.

Kun den kan føre et mystisk liv som stadig arbeider på å renske sitt hjerte mer og mer ut fra synd, fra egen nytte og egenkjærlighet og streber etter å utøve de kristne dyder. Det er Helligånden som brenner all uorden ut av oss med sin kjærlighetsflamme, så vår sjel lutres derved.

Mystikeren følger sin Frelser, ser hen til Ham som forbilledet på det sanne menneskeliv som han streber etter å tilegne sig. Det er atter den Helligånd, som hjelper oss til å tenke, tale og leve som Kristus. Vil noen strebe etter dette mystiske liv, etter en stadig inderligere forening med Gud, må han helt overlate sig til den Helligåndes føring. Den virker gjennom sine syv gaver, men fører oss især ved Råd, Styrke og Fromhet. Den tryller frem Åndens frukter som er Kjærlighet, glede, fred, langmodighet, velvilje, godhet, trofasthet, tålmodighet, beskjedenhet, avholdenhet, kyskhed, og den hellige Thomas ordnet disse frukter på følgende måte: «Apostlen omtaler først kjærligheten, gjennom hvilken Helligånden på særlig måte gir oss sig selv, preger i våre sjeler den guddommelige evne som er kilden til alle de andre frukter. Kjærligheten frembringer glede fordi hver den som elsker fryder sig over foreningen med den elskte. Gledens fullkommenhet er freden som intet kan forstyrre fordi den føler sig i besiddelse av Gud. Dog kan denne fred lett bli truet, når man må tale en opsettelse av det rette. Men kjærligheten åpenbarer sig da i tålmodigheten og langmodigheten. Kjærligheten vokser da overfor nesten til velvilje, hvis den ønsker å gjøre godt imot ham, og til godhet når den virkelig gjør ham noe godt. Den blir sagtmodighet, når den bærer det onde som mennesker tilføier oss og undertrykker all vrede. Den er trofasthet når den er opriktig og sann mot nesten og ikke skader ham ved bedrageri og list. Og overfor oss selv blir den til beskjedenhet, som regulerer vår ytre holdning, til avholdenhet når vi tøiler de tillatelige og til kyskhed, når vi tøiler de utillatelige gleder.»

Den vesentligste form av det mystiske liv er be-skuelsen, hin bønnens høiere trin hvor mystikeren opplever sin egen tro som en sikker sannhet. Det kontemplative liv er en visdommens gave fra den Helligånd. Og derfor må alle som arbeider i denne retning først og fremmest påkalle den Helligånd. Ti med denne påkallelse kommer også sikkert dette liv.

Hvorledes skal vi så bede til Ånden —? Be direkte, — den er jo foreningsbåndet mellom Faderen og Sønnen — deres kjærlighets uttrykk.

Pris den Helligånd for dens skjønnhet og dens ga-

ver — takk den for alt som den gir og gav Kirken med prestene og legfolket. Son, fordi den så ofte jages ut av menneskehjerter! Beder du salmene så husk, at de er inspirert av den Helligånd! Øv dig flittig i å be med hjertet og ikke bare med hjernen! Husk når du mottar den hellige komunion at Jesus gir dig sin Ånd derved og bønnfall om denne ånd, hans beste gave til menneskene! Følg straks alle de innskytelser som Ånden gir dig selv om du må fornekte noen av dine kjæreste ønsker dermed! Dine anstrengelser skal gå ut på å fri dig selv fra alle bånd til alt det skapte så du kan få plass i dig til Skaperens gaver.

Fra misjonsmarken i „Pacificparadiset“.

(Efter Reginald Yzendoorn. SS. CC.)

Utjaget fra det jordiske paradiset samlet menneskeslekten sig i noen tid i Babel hvorfra den blev spredt over hele jorden i mange nasjoner. Men hvor den så enn drog hen tok den med sig en erindring om Eden hvor våre første foreldre levde i fred, uskyldighet og lykke. Mange er de anstrengelser som er blitt gjort for å finne tilbake til dette sted. Og en av disse anstrengelser er den store vandring som mange folkeslag har foretatt til de havaiske øer, ikke uten grunn kalt: Pacificparadiset».

Før de brunfarvete Polynesere som vi nu kaller Havaiiere, synes der å ha levet en annen rase av små, men meget virksomme mennesker, som imidlertid er helt forsvunnet og kun har etterlatt sig legendariske fortellinger blandt de innfødte.

Spanierne opdaget øene i det 16. århundre og avsatte dem på kartet, men koloniserte dem ikke. I 1778 søkte den engelske opdager James Cook efter dem og fant dem. Opdagelsen førte til hans død, men hendrog samtidig verdens oppmerksomhet på dette sted hvor sommeren er evig og hvor livet bare har få vanskeligheter.

En tidlang blev øene dog kun besøkt av handelskibe og krigsskibe som efterlot sig noen av den hvite manns forskjellige kulturfrembringelser, men i 1820 kom de første fastboende, nemlig protestantiske misjonærer fra Boston som vilde utbrede kristendommen. Syv år senere kom der katolske misjonærer fra Frankrike og la grunnen til den misjon som nu er det blomstrende apostoliske vikariat for de havaiiske øer.

Først forkyntes evangeliet bare for de innfødte, da der kun var ganske få fremmede. Men snart besatte de fremmede landet og etablert en sukkerindustri som krevet stadig fler og fler arbeidere. I århundrer hadde innbyggerne utvunnet alle produkter med et minimum av arbeid og de var derfor ikke innstillet på overhodet å kunne arbeide regelmessig. Sukkerplantasje-eierne måtte derfor importere arbeidskraft og der begynte en strøm av emigranter som vedvarer den dag

i dag. Kinesere, japanere, koreanere, tyskere, russere, portugisere og fra Filippinerne kom og de innfødte blev i absolutt minoritet i sitt eget land. Av ønes 375 210 sjeler er kun de 22 391 innfødte. I alt finnes der 112 330 katolikker der.

Misjonens biskop er Mng. Stephen P. Alencastre, portugiser av fødsel og tilhørende kongregasjonen til Jesus og Marias hellige hjeter. Han er bistått av 47 ordensprester. Deres hovedsete er Honolulu, ønes hovedstad. Der er tillike 66 legbrødre og 90 søstre av samme kongregasjon, 36 Franciskansøstre og 46 Dominikanerinner — i alt 172 nonner på territoriet. 110 kirker og kåpeller, to universiteter, 5 høiere skoler for ungdom og 14 barneskoler med tilsammen 6000 elever sorterer under dem.

Et særlig problem byder de 66 000 Filippinere som er innvandret siden 1910. Der må nu i misjonen undervises også i dette sprog foruten på engelsk, portugisisk og havaiisk. Siden kongedømmet blev avløst av republikk har engelsk været ønes offisielle sprog og innført som undervisningssprog i skolene med det resultat, at det oprinnelige sprog dør helt ut. Også det portugisiske sprog holder på å forsvinne for det engelske. Alt tegnet således til å bli lettere for misjonærene, til den store innvandring fra Filippinerne bragt fornødenheten for et helt nytt sprog med sig. Og dette sprog er et av de vanskeligste å lære, ikke minst fordi det er opdelt i mange dialekter som kun har en ting felles— ordenes kolossale lengde og en grammatikk som er hinsides alle europeiske begreper —!

Disse barn fra Filippinerne er meget religiøst uvitende og religiøst likegyldige for den saks skyld også. Disse langt bortliggende øer hadde aldri hatt mange prester og etter den spansk-amerikanske krig i 1898 vendte alle de spanske ordensfolk tilbake til sitt land og secularprestene, som tappert blev igjen, var ute av stand til å beherske situasjonen. Deres sogn var så store og befolket, at selv med den mest brennende nidkjærhet var det umulig å gjøre annet enn bli hjemme og vente på dåpshandlinger og begravelser. Størsteparten av befolkningen vokset op uten den minste religionsundervisning. De fleste av emigrantene var nominelt katolikker hvis de ikke tilhørte Aglipayansekten som hadde ikke så liten utbredelse. I de første år var det mest unge menn som kom til Havaii og fraværet av kvinner vanskeliggjorde de moralske problemer som kan være vanskelige nok i forveien i havne- og garnisonsbyer. I de senere år er der innvandret en del kvinner også og nu kan man om kvelden på Honolulu gater møter mange av disse filippinske store brokede sommerfugler. Ekteskaper er inngått, barn fødte og vokset op og da vi har dem i våre skoler begynner vi å merke en tydelig bedring i rasens religiøse indifferanse.

Misjonærene pleier å avlegge besøk til alle de nyankomne og innby dem til Messen. I regelen blir de høflig og vennlig mottatte og hvis løfter betød noe, vilde kirkene være overfylte om søndagene. Alle orientalere er høflige og liker ikke å si nei. Men all-

ting har i de senere år forandret sig til det bedre, idet vi har fått ett fast grep på barna gjennom våre skoler og fra dem går den religiøse interesse inn i hjemmene. Vi har fra den filippinske biskop fått to prester, hvorav den ene har været her i syv måneder, den annen et år og som begge har utført et utmerket arbeid. Dessverre har det været umulig å få beholde dem. Men de har organisert noen foreninger og disse foreninger er et utmerket middel til å fastholde de unge menn.

Fasten har vist sig å være den beste tid til å bringe filippinerne i kontakt med Kirken. De elsker korsveien som blir fremsagt i en av deres egne dialekter. Selv om de ellers ikke kommet i Messen hele året kan vi være sikker på at de kommer Palmesøndag og hele den stille uke. De liker prosesjoner og noen av patrene har i den stille uke arrangert prosesjoner som de der foregår på Filippinene og hvor Judas brennes til sist.

Av mangel på prester og på penger må vi blandt kineserne her innskrenke oss til å arbeide blandt de som allerede er katolikker uten å kunne gjøre nevneverdig propaganda. Her finnes tre kinesiske kapeller og flere klasser i skolene. Vi har mange kinesiske katolikker, men dessverre mange som tilhører den såkalte «ris-kristendom» o. v. s. den kristendom som har et om jeg så må si merkantilt grunnlag og som vi derfor ikke kan regne noe større med fordi den nærmest går ut på å få misjonens folk til kunder. Men der finnes også prektige katolske familier blandt kineserne og vi har i hovedstaden to kinesiske klubber, den ene for menn og den annen for kvinner og de er begge godt besøkte.

Også blandt japanerne gjorde vi i begynnelsen store fremskritt, men så organiserte de buddhistiske prester en sterk defensiv. De besøkte hjemmene, advarte mot oss og tok et stort socialt arbeid op. De fikk støtte av noen engelske buddhister og er i øieblikket på mote blandt de engelske og amerikanske familier.

Vi har organisert noen speidertropper hvortil vi også har tilstedt hedninger adgang og vi har ad den vei fått ikke så få konvertiter. En japaner er trått inn i et seminar og forbereder sig med stort alvor til en prests gjerning. Han håper å kunne få arbeide her blandt sine landsmenn. En kinesisk ungdom forsøkte det samme, men greiet ikke den strenge disiplin i seminariet. Dog har han ikke ennu opgitt håpet om å bli prest.

Efter kongressen i Dublin.

Noen uttalelser.

Kardinal Hlond, Primas av Polen:

«Aldri har jeg sett en så samlet tilkjennegivelse av en vilje, en tanke, et sinn — det var ikke en organisasjon av individer — man møtte et helt folk, en folkesjel, en folkeånd. Den dypeste fromhet bølget oss i møte — enten det var et regjeringsmedlem eller en arbeider man talte med.»

Msgn. Heylen, biskop av Namur:

«Jeg har vært på kongressene i Rom, Amsterdam, Chicago, Sydney, Karthago — næsten over hele verden. Men kongressen i Dublin var uopnåelig praktfull og gripende. Den skilte sig fra alle andre kongresser ved det, at her deltok *hele* befolkningen. Der er den samme forskjell på denne og andre kongresser som man uttrykker når man sier: et land av katolikker og et katolsk land. Ennvidere var den veldige deltagelse av menn både overraskende, forbausende og gripende. Der var like så mange menn som kvinner hele tiden, og de gav de samme åpne beviser på tro, fromhet og inderlighet som kvinnene.

Erkebiskop Downey, Liverpool:

«Dublinerkongressen er kristendommens svar på de gudløses propaganda og Sovjet-Russlands lære. Den avspeilet den ånd som nu stiller sig imot giften som strømmer fra Russland og uskadeliggjør den.»

Pater C. C. Martindale, S. J.

«Enhver eukaristisk kongress har sitt eget ansikt. I Sydney fikk man det inntrykk at den katolske Kirke var skjenket jorden som en visjon. I Karthago følte man hvorledes Eukaristiens triumf samtidig var en triumf for den hellige Augustinus. I Dublin hadde man den følelse at den hele stat var et alter og det hele land et helgenskrin. Aldri har jeg følt som *der* disse kongressers psykiske og sociale verdi. Selv den største hedning kunde ikke lukke sig av for det faktum, at et slikt kjærlighetens, fredens og enighetens budskap som autorativt lød ut over massene der, betyr noe for den forpinte verden og bringer en lindring som intet annet kunde erstatte.»

• Og endelig offentliggjør det store, ikke-katolske blad «Sheffield Daily Telegraph» følgende erklæring:

«Vi har mottatt et lengere brev hvori der på det bestemtteste og i nokså skarpe vendinger protesteres mot at det britiske kringkastingsselskap har overført den eukaristiske kongress i Dublin. Det faller oss noe vanskelig å sette oss inn i den tankegang som har innspiret dette brev. Vi er selv de beste protestanter og har intet personlig med den romerske Kirke å gjøre. Men vi må tilstå at vi har fulgt begivenhetene i Dublin med vår mest intense interesse, og at der i oss er opstått et levende ønske om at noe av den inderlighet, den brennende trosiver og den aktive fromhet som der gav sig utslag, måtte forplante sig inn i vår saklige og nøkterne protestantiske gudstjeneste. I øvrig stod det jo fritt for enhver om man vilde påhøre overførselen fra Dublin eller ei.»

Fra Vikariatet:

I følge meddelelse fra Hans Høiærverdighet biskopen vil bispekonsekrasjonen finne sted i Luxemburg den 24. august.

Den sanne Gudstjeneste.

(Efter tysk).

I almindelighet forstår vi med Gudstjeneste den tilbedelse, som vi bringer Gud gjennom vårt bønneliv, hvad enten det nu er i kirken eller i hjemmet. Dette er ganske vist den umiddelbare Gudstjeneste, men det moralske liv i det daglige er også Gudstjeneste.

Siden filosofen Kants dager har mange kommet inn på den tanke å anse bønnen som i grunnen noe mindreverdige, noe overflødig, og legge all vekt på å betrakte de moralske handlinger som den eneste sanne Gudstjeneste. Å opfylle sine kallsplikter med fromt sinnelag skulde være det eneste verdifulle i Guds øine, og der eksisterer ikke særlig religiøse plikter ved siden av de moralske.

Men en slik livsanskuelse motsier enhver erfaring. Offer og bønn til Guddommen finnes hos alle folkeslag. Men selv om vår religion anerkjenner, fastholder og fremhever vår forpliktelse til å be til Gud, så betrakter den på den annen side også vår moralske vandel og vårt liv efter Guds lov som sann Gudstjeneste. Efter katolsk opfattelse er dette jo også en selvfølge.

Målet for alt, hvad enten det er vårt bønneliv eller våre kallsplikter, er Guds kjærlighet. I den møtes fromheten med moralen. Begge er vårt arbeid på å nå op til Gud som det høyeste og skjønneste gode — som innbegrepet av alt godt. Derfor er efter katolsk opfatning enhver form av det moralske liv også en Gudstjeneste i ånd og sannhet — både flukten fra verden og det frivillige avkall på dens goder, således som vi ser det i kloster- og ordenslivet, og det verdslige kallsarbeide når vi oppfyller våre standsplikter.

Selvfølgelig ser den katolske moral i ordenslivet med dets flukt fra verden og dets forsakelse av alt det, som tilhører den, et fortreffelig, ja det *ideelle* middel til å søke forening med Gud, og til å arbeide på helliggjørelsen av sjelen — men fullkommenhetens målestokk er ikke forsakelse, men Guds kjærlighet, og den betoner derfor alltid, at man kan vinne sig den også i verdens stormer og i verdens arbeide, og også i verden så vel som i klosteret kan man nå op til fullkommenhetens ideal.

Teologene skjelner mellom to slags kristelig liv: det *beskuende*, som i stille tilbaketrukkethet hovedsakelig vier sig til bønnen, og det *virksomme*, som trer ut i livet og i kalls- og standsarbeid søker å gjøre Guds vilje. Man finner de to livsidealer i de to evangeliske skikkelser: den virksomme Marta, som tjente Herren ved sin arbeidssomme omsorg og den verdensforglemmende Maria, som satt ved Hans føtter for å lytte til ordene fra Guds rike.

Den fromme må forene begge disse to skikkelser i sig selv.

Når vi ser på klosterlivet i middelalderen ser vi ganske visst, at det beskuende liv dyrkes mest — men i våre dager griper ordensfolk ved sin omsorg for de foreldreløse, de syke, de fattige, ved barnepleie og

skolelærdom virksomt inn i det daglige liv og utfolder også et stort ytre kjærlighetsarbeide. Kun den største uvidenhet om de faktiske forhold og en fullstendig fornektelse av de største fortjenester kan tillate mennesker i våre dager å tale om de «dovne ordensfolk». Over alt i alle *klostre* er dagsordenen nu delt mellom bønn og arbeid, og selv de mest bedende trappister er de flittigste arbeidere. Og over alt i *verdenslivet* trefter vi mennesker som arbeider flittig, men allikevel aldri forsømmer sin Angelus, sitt Fader Vår, sin rosenkrans eller går forbi en kirke uten å knele en stund innenfor dens murer, for i bønn for Tabernaklet å hente styrke og trøst til sin gjerning — mennesker som i sitt stille sinn lever et bønnens liv, uten derfor å forsømme en eneste av sine plikter mot det som keiserens er.

Enten man lever sitt liv i et kloster eller utenfor, er den sanne Gudstjeneste, det sanne liv i Gud å «gi keiseren hvad keiserens er — og Gud hvad Guds er.»

Herhjemme —:

Oslo.

Ved høimessen i St. Olavskirken søndag d. 14. aug. vil pater de la Brière, den kjente professor ved det katolske universitet i Paris preke på fransk. Pateren kommer til Norge som delegert ved den store kongress for Folkerettsinstituttet, som avholdes her i byen i midten av august.

Arendal.

Administrator Irgens avreiser til Arendal mandag den 15. august for å foreta innvielsen av det nye St. Franciskus-Xaverssøstrenes hospital. Administrator er tilbake i Oslo torsdag den 18. august.

En hilsen fra pikekolonien Valstahaug 1932 til bladet St. Olav.

Nu da vi har vært på Valstahaug i 8 dager, skal dere få høre fra oss. Tante Marta og fru Andersen er nogen prektige mennesker. De dulter og dalter om oss hele dagen, og ingen i hele verden kan lage så god mat som fru Andersen. Søndag spiste vi frokost hos søstrene. Det er herfra vi sen-

der dette billede. Lille tippa som er koloniens yngste fylte onsdag 4 år. Vi store pikene tyr gjerne ut på kjøkkenet, for å hjelpe tantene litt. I dag er det tante Martas navnedag. I anledning dagen bakte tante vinerbrød. Tirsdag den 26. juli fikk alle de store pikene være med ut og ro, mens de små sov. Vi har bare vært i skogen en gang for det er nesten ingen bær der. Søndag aften spilte vi teater. Ja, nu får vi vel slutte for denne gangen, hvis vi ikke skal anstrenge hjernen vår for meget. Til slutt et kraftig «hurra», for tante Marta og fru Andersen.

En hjertelig hilsen i fra
barna på kolonien.

Trondheim.

Olsokfestlighetene innleddes torsdag aften med en andakt, hvor pater Toll forrettet. Pilgrimsferden på selve Olsokdagen var helt igjennem vellykket og stemningsfull. Jernbanen hadde stillet en vogn til vår disposisjon, så vi kunde fritt synge og be. Det samme gjorde vi på veien fra Værdal til Stiklestad — og særlig minnedes vi våre åndelige deltagere. I kapellet på Stiklestad forrettet superior Pater Witte og hans preken var båret av den kraft og indre varme, som alltid særtegner ham. Slutningsandakten holdtes i St. Olavskirken, hvor pater Antonius Deutsch preket. Det blev en verdig avslutning på en verdig festdag.

X.

— og derute:

Paris.

Det ansette blad «Les amities catholiques francaises» bringer i sitt siste nummer en anmeldelse av Lars Eskelands bok om Therese Neumann. Boken er oversatt til fransk av Per Skansen. Bladet skriver: «En stor norsk forfatter, Lars Eskeland, blev så grepet av alt som han hørte og leste om Therese Neumann at han ønsket å se og studere fenomenene på nært hold. Under et opphold for sin sunnhets skyld i Tyskland tilbragte han åtte dager i den stigmatisertes landsby, blev mottatt av hennes familie, talte meget med henne selv og overvar lidelsene og ekstasene så han er et helt troverdig vidne. Han har nu utgitt en liten bok om hvad han oplevet og sine inntrykk og hans beretning er gripende og rørende.»

Rom.

I anledning av at den internasjonale bakerkongress har vært avholdt i Rom, har Paven mottatt bakere fra 14 nasjoner i en audiens. I sin tale sa hs. Hl. bl. annet: «Det fyller mig med glede å se representanter for det viktigste håndverk i verden, for fremstillingen av det daglige brød, hos mig. I den hellige skrift står å lese at brød styrker menneskets hjerte og øker dets kraft. Bakerne må betrakte sig som verktøi for det guddommelige forsyn, som først utvirker høstens under, og derpå med hjelp av menneskene brødets under. Ved siden av en kongress av brødets fremstillere vilde det også være verdifullt å ha en kongress av forbrukerne, ti den skarpe adskillelse mellem produsent og avtager er en av hovedårsakene til den nuværende økonomiske verdenskrise og ikke til fordel for nogen av partene.»